

DAN NICU

Memoria ereditară, o armă totică?

Normalitatea, așa cum o cunoști, a dispărut în neant, lăsând în urma ei o ruptură psihică distructivă, care îți macină creierul, pentru că știi și conștientizezi că starea din prezent a lucrurilor nu este cea firească. Ai știut acest lucru din momentul nașterii tale, când te-a fulgerat frigul stâncilor reci pe care te-ai trezit și te-a speriat întunericul peșterii care urma să-ți devină adăpost. Ți-ai dat seama că te afli la începutul unei vieți scurte și pline de suferință.

Despre ruptura psihică și despre unica armă care i-a mai rămas unei omeniri măcinată de timp, memoria ereditară, este nuvela lui Ray Bradbury „Frost and fire” (Gheață și foc). Urmașii coloniștilor tereștri suferă din cauza influenței razelor soarelui din lumea pe care urmau să o cucerească. Acestea reduc durata de viață a oamenilor la opt zile, cauzându-le și unele modificări de ordin fiziologic și psihic. În opt zile, aceștia reușesc să se nască, să crească, să treacă prin maturitate, să îmbătrânească și să moară. Din cauza condițiilor meteorologice, este imposibil să ieși afară ziua sau noaptea fără să-ți pierzi viața. Ziua soarele pârjolește tot ce-i stă în cale, iar noaptea înghețul pune stăpânire pe planetă. Unicele ore cu temperaturi suportabile erau dimineața, înainte de răsăritul soarelui, și seara, după asfințit. Reduși la un stadiu inferior de civilizație, aceștia sunt nevoiți să se adăpostească prin peșterile adânci și răcoroase din interiorul stâncilor.

Copiii acestei lumi moștenesc, odată cu caracteristicile părinților, și amintirile lor. Ei știu că pe stâncile din depărtare lucesc în bătaia soarelui navele cosmice pe care le folosiseră strămoșii ca să ajungă pe planetă și își dau seama, aproape instinctiv, că ele reprezintă salvarea. Că spre ele trebuie să tindă. Celor mai mulți dintre oamenii stâncilor le lipsește însă curajul de a încerca. Ei se complac în propria efemeritate, încercând să-și trăiască viața cât mai intens, atâta timp cât sunt în stare.

Iar undeva în munți se află laboratoarele Savanților, o mână de temerari care nu vor să se împace cu ideea că oamenii au căpătat durata de viață a unei

insecte. Aceștia își petrec zilele căutând o cale de salvare, cercetând orice posibilitate de a depăși condiția de degradare la care ajunsese rasa umană a acelei lumi. Dar lumea îi dușmănește, învinuindu-i pentru toate relele și excluzându-i din societate.

Românii basarabeni reprezintă astăzi un grup care simte instinctiv salvarea, își dă seama, mai devreme sau mai târziu, de direcția în care trebuie să meargă, dar care nu are curajul (și, adesea, nici dorința) de a-și învinge frica pe care memoria colectivă a precursorilor le-a transmis-o. În schimb, ei transmit această anxietate copiilor lor, care, deși născuți într-un stat liber și democratic, continuă să gândească în manieră totalitaristă și în spirit neosclavagist. Putem vorbi deja despre o veritabilă generație irosită. Este generația celor care, având astăzi douăzeci de ani și mai mult, nu au altă dorință decât aceea de a trece cât mai repede hotarele în căutarea unei vieți mai bune în Occident sau în Rusia. Acești oameni și-au răzuit pojghița de spoială sovietică depusă peste ei în primii ani de viață pentru a face loc unui înveliș de frustrări și frământări de ordin identitar și nu numai. Unii își rezolvă problema printr-un refuz categoric de a accepta identitatea românească și încearcă să-și inducă opinii denigratoare la adresa României și a tuturor celor care au legătură cu aceasta. Însa limbajul și gesturile îi trădează. Devine evident pentru mine când discut cu un reprezentant al acestei categorii că el/ea încearcă să se convingă în primul rând pe sine însuși/însăși că are dreptate. Îmi demonstrează acest fapt atât violența limbajului, cât și modul de a articula cuvintele.

Foarte puțini dintre basarabeni care înjură România urăsc România. Majoritatea își urăsc de fapt propria incapacitate de a ieși din cercul vicios identitar și social în care se află, neputința de a se adapta într-o societate românească care se schimbă, se modernizează și depășește, încet dar sigur, tarele trecutului, și chiar nedorința cronică de a face un pas ferm către *salvare*.

La fel ca oamenii peșterilor din nuvela lui Ray Bradbury „Frost and fire”.